

Čís. 6168.

Přednostní právo převodního poplatku zaniká uplynutím tří let, počítaných od té doby, kdy měl být poplatek podle platebního příkazu poplatníkem zapraven.

Přirážce města Prahy k převodním poplatkům podle §u 33 zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 329 sb. z. a n., přísluší přednostní pořadí převodního poplatku.

(Rozh. ze dne 7. července 1926, R I 543/26.)

Do usnesení prvního soudu, jímž bylo rozvrženo nejvyšší podání za exekučně prodané pražské nemovitosti, stěžovala si kromě jiných účastníků firma P., ježto byl eráru přikázán v přednostním pořadí převodní poplatek, a magistrát hlavního města Prahy, pokud byla zamítnuta přihláška 10% obecní přirážky k státnímu reálnímu poplatku z převodu vydražených nemovitostí. Re k u r s n í s o u d rekursu firmy P. nevyhověl, k rekursu magistrátu hlavního města Prahy napadené usnesení zrušil a uložil prvnímu soudu, by znovu rozhodl. D ů v o d y: Zadržený poplatek převodní z prodané nemovitosti má přednostní pořadí podle § 72 cis. pat. ze dne 9. února 1850, čís. 50 ř. zák. 3 roky od doby splatnosti dotyčného platebního rozkazu. Přednostní právo zaniká tedy po 3 letech od toho okamžiku, kterým poplatek podle platebního rozkazu měl být zapraven, bez újmy práva státní pokladny proti osobě k zapravení jeho povinné (§ 9 zák. ze dne 9. února 1850, čís. 50 ř. zák.). Promlčení přednostního práva přerušuje se zákonnými prostředky použitými k vymození poplatku (§ 14 nař. min. fin. ze dne 3. května 1850, čís. 181 ř. zák.). Jako zákonné prostředky k vymození poplatků platí zajištění záznam a vklad práva zástavního, vnucená správa a dražba (§ 14 cit. min. nař. o přetržení promlčení přednostního práva zachován byl v platnosti čl. III. uvoz. zák. k ex. ř. a platí tedy dosud.) Převodní poplatek v původní výši 42.000 Kč, vyměřený platebním rozkazem úřadem pro vyměřování poplatků v Praze ze dne 14. listopadu 1922 zaznamenan již dne 17. března 1923. Dne 26. září 1925 bylo pak podle duplikátu řečeného platebního rozkazu vloženo právo zástavní za uvedený poplatek jako vykonatelné pohledávání Československé republiky ve zbytkovém obnosu 34.000 Kč s přísl. v obou zmíněných vložkách v pořadí dotyčného záznamu. Z toho plyne, že tříleté promlčení přednostního práva ve příčině tohoto poplatku byl přerušeno řečeným záznamem, případně vkladem práva zástavního, které nutno pokládati za zákonné prostředky k vymození jeho ve smyslu § 14 min. nař. ze dne 3. května 1850, č. 181 ř. zák. I kdyby se tedy tříletá lhůta přednostního práva počítala od knihovního vkladu práva vlastnického, jak to stěžovatelé snaží se dovodit podle rozhodnutí bývalého nejvyššího soudu ze dne 2. prosince 1896, čís. 13703, ač názor ten soud rekursní nesdílí, tedy od 3. října 1922, případně 28. července 1923, kdy právo vlastnické pro dlužníci na prodané domy bylo vloženo, nastalo přerušení tříleté lhůty, ještě před jejím uplynutím podle dat knihovních shora uvedených. Převodní poplatek 34.000 Kč s přísl., správně tedy byl přikázán. Mylným jest názor

prvního soudu, že není zákon, který by přiznával výsadní právo zástavní 10% obecní přírážce k státním převodním poplatkům, magistrátem hlav. města Prahy přihlášené. Podle § 33 zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 329 sb. z. a n., mohou obce se svolením vlády nebo úřadu jí zmocněného předepisovati a vybírat nejvýše 10% přírážku ke státnímu poplatku z převodu nemovitostí mezi živými, pokud jde o nemovitosti v katastru té které obce ležící. V odst. 4. téhož §u jest pak ustanoveno, že o povinnosti platební, osobní a věcném ručení, lhůtách platebních, úrocích z prodlení, exekucním vymáhání a promlčení platí obdobně zákonná ustanovení o státním poplatku. Náleží-li státnímu převodnímu poplatku podle § 72 cís. pat. ze dne 9. února 1850, čís. 50 ř. zák. přednostní právo zástavní po 3 roky na prodané nemovitosti, musí býti podle citov. zákonného ustanovení právo to přiznáno také 10% obecní přírážce k státnímu převodnímu poplatku. Řečené přírážky za podmínek § 216 čís. 2 ex. ř. měly proto býti z rozvrhové podstaty přikázány.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu firmy.

D ů v o d y :

Co se týče převodních poplatků 34 000 Kč a 10.500 Kč, byl odpor firmy P., pokud se týče její rekurs do přiznání jich v přednostním pořadí právem zamítnut. Že rekursní soud odepřel (§ 213 ex. ř.) právo odporu ohledně uvedených poplatků, jest firma P., tvrdíc to, na omylu a stačí v tom směru poukázati na napadené usnesení. Firma P. vznesla odpor proti zmíněným poplatkům v přednostním pořadí proto, že prý výsadní právo uvedených převodních poplatků zaniklo promlčením. Firma P. počítá, že promlčení přednostního práva počalo vkladem práva vlastnického na převedených nemovitostech pro nabyvatele, tedy od 3. října 1922, a vychází z toho, že promlčení záznamem, pokud se týče vkladem práva zástavního pro zmíněné převodní poplatky ze dne 17. března 1923 a ze dne 26. září 1925 nebylo přerušeno. Již názor, že promlčení počalo běžeti dnem vkladu práva vlastnického, není správným. Podle čl. III. odstavce 14 nař. min. fin. ze dne 3. května 1850, čís. 181 ř. z. vydaného podle císařského schválení a článkem III. uv. zák. k ex. ř. zachovaného v platnosti, zaniká přednostní právo převodního poplatku uplynutím tří let, počítaných od té doby, kdy měl poplatek podle platebního příkazu býti poplatníkem zapraven, tedy počítaných, nejde-li o delší zákonem k zaplacení poplatku stanovené lhůty od 30. dne po doručení platebního příkazu. Platební příkaz ohledně převodního poplatku 34.000 Kč byl doručen dle spisů 14. listopadu 1922, zapraven poplatek měl dle uvedeného býti do 14. prosince 1922 a příklep se stal dne 26. listopadu 1925. Dodatečný převodní poplatek 10.500 Kč předepsán byl až 22. srpna 1925 a podle toho, ježto neuplynula od splatnosti převodních poplatků do dne dražby doba 3 let, výsadní jejich pořadí promlčením nezaniklo. Otázkou přetržení promlčení za tohoto stavu se zabývati a doličovati správnost stanoviska rekursního soudu, že se záznamem a vkladem práva zástavního pro převodní poplatky promlčení výsadního práva těchto poplatků přerušuje, netřeba. Účtované po rozumu §u 33 zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 329 sb. z. a n. 10%ní přírážce města Prahy

k převodním poplatkům bylo rekursním soudem přednostní pořadí přiznáno právem. V tom směru stačí poukázati na správné, zákonu (§ 33 odstavec 4 uvedeného zákona č. 329/21) odpovídající důvody napadeného usnesení.

Čís. 6169.

Ručení dráhy (zákon ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. zák.).

Jest příhodou v dopravě, byl-li vlak vypraven s menším počtem vozů než pravidelně, čímž se stalo, že vlak byl tak přeplněn, že cestující museli stát na plošinách, zřizenci dráhy však přes to vlak vypravili. Vypadl-li cestující, jedoucí za těchto poměrů na plošině, s vozu následkem toho, že jiný cestující zdvihl tyč, ohraničující plošinu, a utrpěl úraz, není dráha zcela vyviněna z ručení.

(Rozh. ze dne 7. července 1926, Rv I 157/26.)

V pondělí ráno nastoupil žalobce ve stanici Keje do vlaku jedoucího ku Praze. Toho dne měl vlak pouze 12 vagonů, ač pravidelně jich míval 15, následkem čehož byl velmi přeplněn, takže žalobce byl nucen stát na otevřené plošině. Při příjezdu do stanice Libeň byla tyč ohražující plošinu zdvižena a žalobce svržen s vozu, při čemž si zlomil nohu. Žalobní nárok proti dráze o náhradu škody uznal procesní soud prvního stupně důvodem z polovice po právu, odvolací soud k odvolání žalované dráhy uznal žalobní nárok důvodem po právu pouze jednou třetinou. Důvody: Odvolací soud přidává se k právnímu názoru prvního soudu, že tu jde o příhodu v dopravě, tudíž o odchylku od pravidelného provozu osobní dopravy na železnicích, v tom směru, že dráhou nepřistaveno bylo k rannímu osobnímu vlaku č. 2215 jedoucímu z Kolína do Prahy dne 9. února 1925, v pondělí, ač nával cestujících k tomuto vlaku právě v pondělí bývá vždy velmi silným, jako obvykle 15 osobních vozů, nýbrž jen 12 vozů, že důsledkem toho vlak od stanice Keje byl cestujícími tak přeplněn, že cestující odtud do vlaku přibývší dovnitř vozu dostat se nemohli a proto jízdy se účastnili, stojíce na plošinách osobních vozů třetí třídy, aniž jim v tom výpravčími úředníky a průvodčím personálem vlaku bylo bráněno, čímž se stalo, že žalobce ve stanici Libeň při tlačení, která na plošině, na níž stál, následkem vystupování cestujících nastala, s vagonu byl shozen, když jeden ze spolucestujících železnou tyč uzavírající plošinu na pravé straně — po níž se nevystupovalo — pozdvihl. K odůvodnění tohoto právního názoru nebylo třeba dovolávati se předpisu XIX.; strana žalovaná uplatňovala sama v žalobní odpovědi, že dle ustanovení § 95 cís. nař. ze dne 16. listopadu 1851, čís. 1 ř. zák. z roku 1862 jest zakázáno, by cestující mezi tím, co vlak je v pohybu, na plošinu vagonu vstoupili. Tento zákaz měl ovšem na mysli ochozy (Laufbretter) tehdejších vagonů starého systému, než není závady, by tento zákaz citovaného cís. nař., jež dosud platí, nebyl vztahován i na plošiny vagonů nynějšího typu, při kterých nastoupily plošiny na místo ochozů. Tento zákaz vydán byl samozřejmě